

Länsstyrelsen
Västerbotten

BESLUT
Datum
2013-07-17

Ärendebeteckning
504-930-2013
Arkivbeteckning
504

1(6)

Umeå kommun
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
901 84 Umeå

Överlåtelse av tillsyn över vissa vattenverksamheter och vattenskyddsområden i Umeå kommun

---

(1 bilaga)

Beslut

Länsstyrelsen överlåter med stöd av 1 kap. 18 § miljötillsynsförordningen åt Umeå kommun att utöva följande tillsyn inom kommunen:

1. Operativ tillsyn över de anmälningspliktiga vattenverksamheter som anges i 19 § förordningen (1998:1388) om vattenverksamhet m.m. (se bilaga 1).
2. Operativ tillsyn över vattenskyddsområden som har beslutats av Länsstyrelsen.
3. Operativ tillsyn över tillståndspliktiga vattenuttag.
4. Operativ tillsyn över markavvattning.
5. Operativ tillsyn av anmälningar som sker med stöd av 11 kap. 15 § miljöbalken.

Överlåtelsen enligt ovan gäller inte följande vattenverksamheter:

- Anmälningspliktiga vattenverksamheter som sker vid tillståndspliktiga eller tillståndsprövade vattenverksamheter eller miljöfarliga verksamheter där Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet även efter överlåtelsen.
- Tillsyn över tillståndspliktiga vattenuttag som sker vid miljöfarliga verksamheter där Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet.
- Anmälningspliktiga vattenverksamheter som sker inom projektet Remibar.

Länsstyrelsen avslår Umeå kommuns ansökan om att ta över tillsynsansvaret för resterande vattenverksamheter.

Överlåtelsen gäller fr.o.m. den 1 oktober 2013.

Motivering

Umeå kommun har lång erfarenhet av att arbeta med tillsyn av miljöfarlig verksamhet. Detta innebär att det redan idag finns goda kunskapar inom kommunen att ta fram behovsutredningar och tillsynsplaner samt att följa upp och utvärdera tillsynen. Länsstyrelsen anser därför att Umeå kommun har goda förutsättningar att uppfylla kraven i 1 kap. 8-12 §§ miljötillsynsförordningen. Utöver detta har kommunen tillsatt en ny tjänst fr.o.m. januari 2013 för att stärka kommunens arbete med vattenfrågor.

Anmälningsskyddiga vattenverksamheter enligt 19 § förordningen om vattenverksamheter m.m.

Länsstyrelsen överlåter den operativa tillsynen av vattenverksamheter som är anmälningsskyddiga enligt 19 § förordningen om vattenverksamheter m.m. Överlåtelsen gäller både hantering av inkomna anmälningar enligt 11 kap. 9a § miljöbalken, klagomål och egeninitierad tillsyn. Överlåtelsen gäller dock inte anmälningsskyddiga vattenverksamheter som sker vid tillståndsskyddiga, eller tillståndsprövade, vattenverksamheter och miljöfarliga verksamheter där Länsstyrelsen har kvar tillsynsansvaret. Med detta avses anmälningsskyddiga åtgärder som behöver utföras som en direkt, eller indirekt, följd av en tillståndsskyddig eller tillståndsprövad verksamhet. Det kan t.ex. vara fråga om ytvattenuttag för en industri, erosionskydd eller rensningar vid en kraftverksdamm. Denna begränsning av överlåtelsen syftar till att Länsstyrelsen ska ha möjlighet att bedriva en effektiv och ändamålsenlig tillsyn vid den tillståndsskyddiga/tillståndsprövade verksamheten. Vid vissa anläggningar kan Länsstyrelsen och kommunen ha ett delat tillsynsansvar. Eventuella oklarheter om vem som ska pröva anmälningsskyddiga ärenden får lösas i det enskilda fallet.

Länsstyrelsen anser att det finns fördelar för verksamhetsutövaren om ansvaret för den operativa tillsynen av anmälningsskyddiga vattenverksamheter, med nämnda undantag, ligger på kommunen. Detta beror på att en anmälningsskyddig vattenverksamhet också kan kräva andra tillstånd som idag hanteras av kommunen, t.ex. anmälan om upplag av muddermassor och bygglov. Det blir en enklare hantering för både verksamhetsutövaren och myndigheterna om det är en myndighet som hanterar samtliga frågor i ärendet.

Kommunen har idag tillsyn över strandskyddet. Anläggningar och åtgärder som utförs inom strandskyddsområdet är i många fall också en anmälningsskyddig vattenverksamhet, t.ex. bryggor och mindre utfyllnader. Överlåtelsen innebär att det blir en myndighet som ansvarar för båda tillsynsområdena. Detta förenklar hanteringen av den händelsestyrda och den egeninitierade tillsynen.

Vattenskyddsområden

Umeå kommun har redan idag tillsynsansvaret för vissa vattenskyddsområden inom kommunen. Genom att ta över tillsynsansvaret för övriga

vattenskyddsområden möjliggörs en mer effektiv och ändamålsenlig tillsyn inom kommunen.

Tillståndspliktiga vattenuttag

Tillsynen av en vattentäkt för dricksvattenförsörjning består av flera olika delar, t.ex. tillsyn över kvalitén på dricksvattnet, tillsyn över föreskrifter för vattenskyddsområdet och tillsyn över vattenuttaget enligt 11 kap. miljöbalken. Det finns stora samordningsvinster om dessa tillsynsfrågor hanteras av en och samma myndighet. Därför anser Länsstyrelsen att det är lämpligt att kommunen tar över tillsynen av tillståndspliktiga vattenuttag som sker för dricksvattenförsörjning. För att effektivisera tillsynen inom kommunen överlåter Länsstyrelsen även tillsynen över resterade tillståndspliktiga vattenuttag. Undantaget är vattenuttag som sker vid miljöfarliga verksamheter där Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet. Denna begränsning av överlåtelsen syftar till att Länsstyrelsen ska ha möjlighet att bedriva en effektiv och ändamålsenligt tillsyn vid den tillståndspliktiga verksamheten.

Markavvattning och anmälningar enligt 11 kap. 15 § miljöbalken

Länsstyrelsen överlåter tillsynen av markavvattningar till kommunen. Överlåtelsen omfattar bl.a. tillsyn över markavvattningar som sker i skogsbrukssyfte samt tillsyn över gamla markavvattningsföretag och sjösänkingsföretag. Länsstyrelsen anser att kommunen har möjlighet att bedriva en effektiv och ändamålsenligt tillsyn över dessa objekt. En fördel med överlåtelsen är att det kan underlätta hanteringen av markavvattningsföretag som berörs av nya detaljplaner.

Anmälningar som görs enligt 11 kap. 15 § miljöbalken sker i huvudsak vid rensningar av diken. För att ytterligare samordna tillsynen anser Länsstyrelsen att det är lämpligt att kommunen hanterat även dessa tillsynsärenden.

Undantag för anmälningsärenden inom Remibar-projektet

Remibar är ett samarbetsprojekt mellan Trafikverket, Länsstyrelsen i Norrbotten, Länsstyrelsen i Västerbotten, Skogsstyrelsen och skogsbolagen Sveaskog, Holmen skog och SCA. Projektet syftar till att åtgärda vandringshinder för fisk och andra bottenlevande djur genom att åtgärda vägtrummor och dammar. Projektet startade i september 2011 och avslutas 2016.

Inom ramen för projektet har Länsstyrelsen arbetat aktivt för att prövningen av anmälningsärendena ska ske på ett effektivt och samordnat sätt, både inom länet och mellan länen. För att hanteringen även fortsättningsvis ska ske effektivt omfattar överlåtelsen inte dessa ärenden.

Vattenverksamhetstillsyn som inte överläts till kommunen

Länsstyrelsen har identifierat två huvudgrupper av vattenverksamheter där vi väljer att inte överlåta tillsynen till kommunen. En grupp består av tillståndspliktiga vattenverksamheter som inte är vanligt förekommande i länet, t.ex. större broprojekt, arbeten vid hamnar och anläggande av större våtmarker. Länsstyrelsen behåller tillsynen över dessa vattenverksamheter för att kunna säkerställa vår egen kompetensförsörjning och för att kunna bedriva en effektiv tillsyn inom länet.

Den andra gruppen av tillsynsobjekt består av vattenkraftverk, regleringsdammar och övriga dammar. Dessa vattenverksamheter har generellt en mycket stor miljöpåverkan som sträcker sig över hela vattensystemet och anslutande landområden. Dessutom har verksamhetsutövarna ofta flera anläggningar i länet och tillsynen utförs ibland samordnat för flera verksamheter. Länsstyrelsen anser därför att det inte är lämpligt att lämna över dessa tillsynsobjekt. En överlåtelse skulle dessutom i alltför hög grad inskränka på vår möjlighet att bedriva en effektiv tillsyn inom länet.

Tiden för överlåtelsen

Länsstyrelsen har tillsammans med Umeå kommun kommit fram till att det är mest lämpligt att överlåtelsen börjar gälla fr.o.m. den 1 oktober 2013. Detta innebär följande för ärenden som är under handläggning hos Länsstyrelsen:

- Alla inkomna anmälningar enligt 11 kap. 9a § miljöbalken som har kommit in till Länsstyrelsen fram t.o.m. den 30 september 2013, handläggs av Länsstyrelsen.
- Alla övriga tillsynsärenden som inte kan avslutas innan oktober lämnas över till Umeå kommun för fortsatt handläggning fr.o.m. den 1 oktober. Undantaget är egeninitierade ärenden. Länsstyrelsen ansvarar för att informera berörda parter om detta.

Övrigt

Länsstyrelsen har för avsikt att årligen följa upp kommunens hantering av den överlåtna tillsynen. Denna uppföljning kommer bl.a. omfatta en granskning av kommunens interna samordning i ärenden som berör flera tillsynsområden, hur mycket resurser som avsatts för tillsynen och hur kommunen sköter kompetensförsörjningen.

För att underlätta Länsstyrelsens tillsynvägledning vill vi att kommunen skickar alla beslut som berör anmälningspliktiga vattenverksamheter till oss för kännedom.

Redogörelse för ärendet

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Umeå kommun skickade den 29 januari in en begäran om att Länsstyrelsen ska överlåta ansvaret för att utöva tillsyn av vattenverksamheter till kommunen. Begäran omfattade tillsyn av alla

vattenverksamheter enligt punkt 2 i 2 kap. 29 § miljötillsynsförordningen samt vattenskyddsområden enligt punkt 1 i 2 kap. 8 § miljötillsynsförordningen.

Gällande lagstiftning

I den omfattning som framgår av 2 kap. får en statlig operativ myndighet överlåta åt en kommunal nämnd att utöva den operativa tillsynen, om kommunfullmäktige begär det (1 kap. 18 § (2011:13) miljötillsynsförordningen). Överlåtelsen får enligt 1 kap. 19 § miljötillsynsförordningen avse en viss typ av tillsynsobjekt med undantag för ett visst eller vissa tillsynsobjekt.

Enligt 1 kap. 21 § miljötillsynsförordningen ska en tillsynsmyndighet som överlåtit uppgiften att utöva operativ tillsyn regelbundet följa upp och utvärdera tillsynen.

Magnus Langendoen

Tina Buckland

Detta beslut är godkänt i Länsstyrelsens elektroniska system och har därför ingen namnunderskrift.

Bilaga:

1. Lista över anmälningspliktiga vattenverksamheter enligt 19 § förordningen (1998:1388) om vattenverksamhet m.m.

Anmälningsskyldiga vattenverksamheter enligt 19 § förordningen (1998:1388) om vattenverksamhet m.m.

1. anläggande av våtmark där vattenområdet har en yta som inte överstiger 5 hektar,
2. uppförande av en anläggning, fyllning eller pålning i ett vattendrag, om den bottenyta som verksamheten omfattar i vattendraget uppgår till högst 500 kvadratmeter,
3. uppförande av en anläggning, fyllning eller pålning i ett annat vattenområde än vattendrag, om den bottenyta som verksamheten omfattar i vattenområdet uppgår till högst 3 000 kvadratmeter,
4. grävning, schaktning, muddring, sprängning eller annan liknande åtgärd i ett vattendrag, om den bottenyta som verksamheten omfattar i vattendraget uppgår till högst 500 kvadratmeter,
5. grävning, schaktning, muddring, sprängning eller annan liknande åtgärd i ett annat vattenområde än vattendrag, om den bottenyta som verksamheten omfattar i vattenområdet uppgår till högst 3 000 kvadratmeter,
6. byggande av en bro eller anläggande eller byte av en trumma i ett vattendrag med en medelvattenföring som uppgår till högst 1 kubikmeter per sekund,
7. omgrävning av ett vattendrag med en medelvattenföring som uppgår till högst 1 kubikmeter per sekund, om åtgärden inte är att hänföra till markavvattning,
8. nedläggning eller byte av en kabel, ett rör eller en ledning i ett vattenområde,
9. bortledande av högst 600 kubikmeter ytvatten per dygn från ett vattendrag, dock högst 100 000 kubikmeter per år, eller utförande av anläggningar för detta,
10. bortledande av högst 1 000 kubikmeter ytvatten per dygn från ett annat vattenområde än vattendrag, dock högst 200 000 kubikmeter per år, eller utförande av anläggningar för detta,
11. utrivning av en vattenanläggning som tillkommit till följd av en verksamhet enligt 1-10,
12. ändring av en anmäld vattenverksamhet enligt 1-10, eller
13. ändring av en tillståndsprövad vattenverksamhet, om ändringen är en anmälningsskyldig verksamhet enligt 1-10.